

[Jensen (Aale).]

de vilde være Proprietærer eller Herremænd, og det kunde gaa, saa længe de fik de høje Priser for deres Varer. Naar Børnene skulde sættes i Vej, skulde de ogsaa have store Gaarde, alt for store Gaarde efter deres økonomiske Forhold, men det kunde gaa, fordi Adgangen til Laan var let. Bare man kunde laane, kunde det i Kraft af den Højkonjunktur, vi var inde i, gaa rundt. Det var dette, der blev Landbrugernes Ulykke, og nu sidder de med Smerten. Naturligvis er Smerten ikke lige stor for alle. De, som har haft deres Gaarde og Ejendomme fra før Krigen, ikke har sat Børn i Vej og ikke været ude i særlige Vanskeligheder, burde i hvert Fald ikke være inde i en Krise i Dag, for saa skulde de give sig til noget andet end at være Landbrugere, saa er der sikkert Ting, de egner sig bedre til. Der er imidlertid mange, som har været økonomiske, har været meget dygtige, har hjulpet deres Børn i Vej paa fornuftig Vis, og dog er uheldigt stillede i den vanskelige Tid, vi er kommet ind i, en Tid, sikkert ingen har regnet med vilde blive saa vanskelig, som den er blevet. Vi var ganske vist ikke saa faa danske Landbrugere og Vælgere, der sagde: Den gode Tid kan selvfølgelig ikke blive ved, det er ganske umuligt, men vi talte for døve Øren, navnlig overfor konservative Vælgere og Venstre-vælgere. Nu maa de give os Ret. Der er altsaa en Del Mennesker, som er kommet ind i en økonomisk vanskelig Situation, selv om man ikke kan bruge Udtrykket, at de er insolvente. De kan meget vel være solvente og dog have vanskeligt ved at skaffe likvid Kapital i Øjeblikket.

Spørgsmaalet bliver da, baade med Hensyn til de solvente og de insolvente, baade med Hensyn til dem, der selv er Skyld i den økonomiske Misère, de befinder sig i, og dem, der ikke kan siges at have saa megen Skyld deri: Skal vi lade dem sejle deres egen Sø eller søge at hjælpe dem saa godt, vi formaar? Det er det Spørgsmaal, der skal drøftes, et Spørgsmaal, der har været drøftet mange Gange baade i dette og i det andet Ting. Jeg synes, at vi skal hjælpe, hvor vi kan. Der kan naturligvis anføres mange Grunde, hvorfor man bør hjælpe, men der er navnlig eet Moment, som er det fundamentale for det hele, i hvert Fald for mit Grundsyn paa dette Spørgsmaal, og det er dette: naar f. Eks. en Gaardmand bliver slaaet ud, bliver jaget fra Hus og Hjem paa Grund af de stærke Konjunktursvingninger, som Rigsdagen ikke helt kan fritage sig for Ansvar for, er der ingen Plads til ham nogen Steder. Man kan

ikke en Gang sige til ham: Du kan faa Plads som almindelig Arbejdsmand. Maaske vil man sige, at der maa være Plads der, hvor den Mand kom fra, som overtager Bedriften; men det er der ikke, for der er maaske 10, som først skal til.

Det vilde være en Ulykke for Hjemmene og Landet, hvis alt for mange blev jaget fra Hjem og Bedrift, og Regeringen har derfor stillet sine Forslag. Regeringen og Regeringspartierne giver det ikke Udseende af, at de kan afskaffe Krisen. Det kan vi ikke, heller ikke formaar vi at gøre Landbruget rentabelt. Det, vi kan gøre, er at mildne Krisen, og det burde vi alle være medvirkende til. Vi kan, hvis vi vil, lette Forholdene for dem, som er ude i økonomiske Vanskeligheder, men vi kan naturligvis ogsaa skyde Skylden over paa de andre Partier, hvis vi er saaledes indstillet, og sige: Vi har tilbudt Forhandling, men de andre vilde ikke høre paa os. Det kan man jo gøre, selv om man siger — hvad jeg ved, det ærede Medlem, der talte før mig, har sagt i mange Tilfælde, i hvert Fald givet Udtryk for i Handling —: Hvis det ikke kan blive, som jeg vil, kan der ikke være Tale om nogen Forhandling.

Regeringen har gennem dette Forslag strakt en hjælpende Haand ud, uden at det paafører Staten økonomiske Forpligtelser: Men saa siger man: Der er allerede gjort adskillige Forsøg paa at hjælpe fra Statens Side, uden at det har hjulpet synderligt. Men jeg vil gerne pege paa, at dette, at man giver Henstand med Renter og Afdrag, ikke vil betyde saa ganske lidt, navnlig ikke, hvis, hvad vi alle sammen haaber — tror er maaske for stærkt et Udtryk —, den økonomiske Krise, vi er inde i for Tiden, vil forsvinde inden alt for længe. Hvis det sker, da vil en saadan Henstand med Renter og Afdrag betyde en god Haandsrækning, som jeg ikke alene tror, men ved, at der er mange, som venter paa.

Venstre siger, at man møder med tomme Hænder; der er ingen Garanti, og der er ingen Kontanter. Nej, hvis vi virkelig skal saa langt ud, at vi skal til at yde Kontanter til at betale Renter og Afdrag af Førsteprioritetslaan, saa synes jeg, at man kunde sige, som den ærede Ordfører for Venstre ved en tidligere Lejlighed har sagt til Regeringen, at det var Udtryk for et letsindigt Finansstyre. Neppe nogen her i Landet vilde som Finansminister, maaske med Undtagelse af det ærede Medlem, gaa ind i en saadan Finansiering.

Venstre har gennem hele Partiets Politik, særlig siden 1920, vist sig som Kapitalens